

BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO
BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

20 m. d. Nr.
Biržai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 29 straipsnio 8 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 8 straipsniu, t v i r t i n u Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos teikimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašą (pridedama).

Administracijos direktorė

Irutė Varzienė

Parengė

Justina Salienė
2021-12-16

Nuorašas tikras

Biržų rajono savivaldybė
2021-12-27

PATVIRTINTA
Biržų rajono savivaldybės administracijos
direktoriaus 20 m. d.
įsakymu Nr.

VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos (toliau – pirminė teisinė pagalba) teikimo Biržų rajono savivaldybėje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato pirminės teisinės pagalbos teikimo Biržų rajono savivaldybėje (toliau – Savivaldybė) sąlygas ir tvarką asmenims, kad šie galėtų tinkamai ginti pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymu (toliau – Įstatymas) ir kitais teisės aktais.

3. Tvarkos apraše vartojamos šios pagrindinės sąvokos:

3.1. **valstybės garantuojama teisinė pagalba** – Įstatymo nustatyta tvarka teikiama pirminė teisinė pagalba, antrinė teisinė pagalba ir valstybės užtikrinama neteisminė mediacija;

3.2. **pirminė teisinė pagalba** – Įstatymo nustatyta tvarka teikiama teisinė informacija, teisinės konsultacijos ir valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų rengimas. Pirminė teisinė pagalba apima šio Įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų parengimą, taip pat patarimus dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimą, bet neapima mokesčių administratoriui teikiamų deklaracijų pildymo;

3.3. **antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba** (toliau – **antrinė teisinė pagalba**) – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimas išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Antrinė teisinė pagalba taip pat apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, ir išlaidų konstitucinės justicijos bylose atlyginimą, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų, administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo teisme išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą;

3.4. **teisinė informacija** – informacija apie teisės sistemą, įstatymus ir kitus teisės aktus, teisinės pagalbos teikimą;

3.5. **teisinė konsultacija** – patarimai teisės klausimais;

3.6. **pareiškėjas** – fizinis asmuo ar tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose nurodytas asmuo, kuriam šie teisės aktai suteikia teisę gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, pateikiantys prašymą suteikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą ir (arba) gaunantys valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.

4. Savivaldybės administracijos direktorius, kaip vietos savivaldos vykdomoji institucija, užtikrina pirminės teisinės pagalbos teikimą Savivaldybėje. Pirminę teisinę pagalbą teikia Savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus valstybės (karjeros) tarnautojai, kurių pareigybės aprašyme nustatyta ši funkcija.

5. Valstybės garantuojama teisinė pagalba teikiama vadovaujantis šiais principais:

5.1. lygiateisiškumo ir visų asmenų teisių bei įstatymų saugomų interesų apsaugos;

5.2. valstybės garantuojamos teisinės pagalbos kokybės, efektyvumo ir ekonomiškumo;

5.3. taikaus ginčų sprendimo prioriteto;

Nuorašas tikras

Biržų rajono savivaldybė

2021-12-27

5.4. draudimo piktnaudžiauti valstybės garantuojama teisine pagalba ir materialiosiomis bei procesinėmis teisėmis.

II SKYRIUS PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO SĄLYGOS

6. Pirminę teisinę pagalbą turi teisę gauti visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, taip pat kiti Lietuvos Respublikoje bei kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse teisėtai gyvenantys fiziniai asmenys, kiti Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir tiesiogiai taikomuose Europos Sąjungos teisės aktuose nurodyti asmenys, kurie:

- 6.1. yra deklaravę gyvenamąją vietą Savivaldybėje;
- 6.2. nėra deklaravę gyvenamosios vietos Savivaldybėje, tačiau gyvena Savivaldybės teritorijoje.
7. Pirminė teisinė pagalba neteikiama, jeigu:
 - 7.1. pareiškėjo reikalavimai yra akivaizdžiai nepagrįsti;
 - 7.2. pareiškėjui tuo pačiu klausimu buvo suteikta pirminė teisinė pagalba arba yra akivaizdu, kad jis advokato konsultaciją gali gauti nesinaudodamas įstatymo nustatyta valstybės garantuojama teisine pagalba;
 - 7.3. pareiškėjas kreipiasi ne dėl savo teisių ir teisėtų interesų, išskyrus atstovavimo pagal įstatymą atvejus;
 - 7.4. pareiškėjas piktnaudžiauja valstybės garantuojama teisine pagalba, savo materialiosiomis ar procesinėmis teisėmis.
8. Pirminė teisinė pagalba teikiama lietuvių kalba.

III SKYRIUS PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKA

9. Pirminė teisinė pagalba teikiama Savivaldybės administracijoje, Vytauto g. 38, Biržuose, pirminę teisinę pagalbą teikia Biržų rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus darbuotojai, Savivaldybės administracijos darbo laiku ar kitu nustatytu laiku.

10. Pirminė teisinė pagalba teikiama eilės tvarka. Išankstinė registracija nėra būtina.

11. Pirminė teisinė pagalba turi būti suteikta iš karto, kai asmuo kreipiasi į Savivaldybę. Jeigu tarnautojas neturi galimybės iš karto suteikti pirminę teisinę pagalbą, pareiškėjui pranešama apie jo priėmimo laiką, kuris turi būti ne vėlesnis kaip 5 darbo dienos nuo kreipimosi dienos.

12. Jeigu tarnautojas dėl objektyvių priežasčių negali suteikti pirminės teisinės pagalbos atostogų, ligos, komandiruotės ar kitais atvejais, pareiškėjas Savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriuje užpildo laisvos formos prašymą pirminei teisinei pagalbai gauti ir palieka Savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus darbuotojui. Savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus darbuotojas pareiškėjui praneša apie priėmimo laiką, kuris turi būti ne vėlesnis kaip 5 darbo dienos nuo kreipimosi dienos.

13. Pareiškėjas, atvykdamas dėl pirminės teisinės pagalbos, privalo turėti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, kurį privalo pateikti tarnautojui.

14. Tarnautojas registruoja pareiškėjus pirminės teisinės pagalbos teikimo apskaitos registre (PTP), nuroydamas pareiškėjų vardus, pavardes, asmens kodus, gyvenamąją vietą, klausimą, kuriuo suteikta pirminė teisinė pagalba, pirminės teisinės pagalbos teikimo datą, pirminės teisinės pagalbos teikimo trukmę, klausimo klasifikaciją, surašyto prašymo suteikti antrinę teisinę pagalbą išsiuntimo datą. Pareiškėjas turi pasirašyti pirminės teisinės pagalbos teikimo apskaitos registre (PTP).

15. Pirminės teisinės pagalbos trukmė yra ne ilgesnė kaip viena valanda. Pirminės teisinės pagalbos trukmė gali būti pratęsta.

16. Asmuo dėl pirminės teisinės pagalbos tuo pačiu klausimu gali kreiptis tik vieną kartą.

17. Pirminę teisinę pagalbą teikiantis tarnautojas turi ieškoti galimybių ir padėti pareiškėjams ginčus išspręsti taikiai.

Nuorašas tikras

Biržų rajono savivaldybė

2021-12-27

18. Jeigu, teikiant pirminę teisinę pagalbą, paaiškėja, kad pareiškėjui reikės antrinės teisinės pagalbos, tarnautojas pareiškėjui padeda surašyti ar surašo prašymą suteikti antrinę teisinę pagalbą.

19. Kai pareiškėjas kreipiasi dėl Savivaldybės įstaigos veiksmų ar neveikimo, tarnautojas žodžiu arba raštu informuoja jį apie galimą interesų konfliktą. Jeigu pareiškėjas sutinka, tarnautojas teikia pirminę teisinę pagalbą. Jeigu pareiškėjas nesutinka, kad pirminę teisinę pagalbą teiktų Savivaldybės tarnautojas, šis jam pasiūlo kreiptis į Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybą ar jos teritorinį skyrių (toliau – Tarnyba). Kai pareiškėjas nurodytu atveju kreipiasi į Tarnybą, ši organizuoja pirminės teisinės pagalbos teikimą.

20. Kai Lietuvos Respublikos teritorijoje yra paskelbta valstybės ir (ar) savivaldybės lygio ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, Savivaldybė pirminės teisinės pagalbos teikimą organizuoja nuotoliniu būdu, išskyrus atvejus, kai būtina atitinkamas funkcijas atlikti darbo vietoje:

20.1. jeigu pareiškėjas neturi techninių galimybių pateikti dokumentus elektroninėmis ryšio priemonėmis, jis gali būti priimamas Savivaldybės administracijos patalpose tik iš anksto užsiregistravęs ir gavęs tarnautojo sutikimą jį priimti. Tarnautojas kiekvieną prašymą vertina individualiai ir turi teisę spręsti dėl pareiškėjo priėmimo ar nepriėmimo;

20.2. jei pareiškėjui pirminė teisinė pagalba yra reikalinga valstybės ir (ar) savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų parengimui ar surašyti prašymą suteikti antrinę teisinę pagalbą, pirmiausia įvertinama, ar tokio dokumento rengimas Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbto valstybės ir (ar) savivaldybės lygio karantino metu (tolia – Karantinas) yra būtinas (ar jo neparengimas ir nepateikimas teisinės pagalbos besikreipiančiam asmeniui sukeltų neigiamas pasekmes);

20.3. nebūtinais atvejais, pareiškėjas informuojamas, kad dėl nurodytų dokumentų parengimo jis galės kreiptis dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo pasibaigus nustatytam Karantino laikotarpiui;

20.4. Jeigu dokumentą parengti būtina, jį rengti ir pareiškėjui pateikti nuotoliniu būdu (siųsti el. paštu), o pagalba pildant prašymą suteikti antrinę teisinę pagalbą pareiškėjui teikti telefonu ar el. paštu;

20.5. nustatyti Karantino laikotarpiu pirminės teisinės pagalbos teikimo apskaitos registre (PTP) fiksuoti telefonu ir (ar) el. paštu suteiktą pirminę teisinę pagalbą, nurodant asmens pirminės teisinės pagalbos teikėjui pateiktą vardą, pavardę ir savivaldybę, kurioje asmuo turi gyvenamąją vietą (jei asmuo informacijos nepateikė, pažymėti tai pirminės teisinės pagalbos teikimo apskaitos registre (PTP)). Karantino laikotarpiu pirminę teisinę pagalbą nuotoliniu būdu gavę asmenys pirminės teisinės pagalbos teikimo apskaitos registre (PTP) nepasirašo.

IV SKYRIUS

PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS APSKAITA IR FINANSAVIMAS

21. Pirminės teisinės pagalbos apskaitą tvarko ją teikiantis tarnautojas.

22. Pareiškėjai, kurie kreipėsi dėl pirminės teisinės pagalbos, registruojami pirminės teisinės pagalbos teikimo apskaitos registre (PTP), kuris saugomas Savivaldybės Teisės ir civilinės metrikacijos skyriuje.

23. Pirminę teisinę pagalbą teikiantis tarnautojas privalo kiekvienais metais parengti ir pateikti Tarnybai Lietuvos Respublikos teisingumo ministro nustatyta tvarka veiklos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitą.

24. Pirminės teisinės pagalbos išlaidas sudaro išlaidos, susijusios su teisine informacija, teisinėmis konsultacijomis ir dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, išskyrus procesinius dokumentus, rengimu, taip pat išlaidos, susijusios su patarimais dėl ginčų sprendimo ne teismo tvarka, su veiksmais dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimu.

25. Pirminei teisinei pagalbai lėšos skiriamos Savivaldybei kaip speciali tikslinė dotacija valstybinei (valstybės perduotai savivaldybėms) funkcijai atlikti.

Nuorašas tikras

Biržų rajono savivaldybė

2021-12-27

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Šis Tvarkos aprašas gali būti keičiamas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

27. Savivaldybės administracija tvarko asmens duomenis vadovaudamasi 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų apsaugos įstatymu, Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. A-1005 „Dėl Duomenų subjektų įgyvendinimo Biržų rajono savivaldybės administracijoje taisyklių patvirtinimo“, Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. A-709 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

28. Tvarkos aprašas skelbiamas Savivaldybės interneto tinklalapyje.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Biržų rajono savivaldybė 188642660, LT-41143 Vytauto g. 38, Biržai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS PIRMINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-12-23 Nr. A-928
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	IRUTĖ VARZIENĖ, Administracijos direktorė, Biržų rajono savivaldybės administracija
Sertifikatas išduotas	IRUTĖ,VARZIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-12-22 15:24:18 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-12-22 15:24:36 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2021-03-30 15:58:39 – 2026-03-29 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avily, Biržų rajono savivaldybės administracija, į.k.188642660 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 13:25:42 iki 2021-12-26 13:25:42
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avily, versija 3.5.30
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. META-INF/signatures/signatures1.xml#SignatureElem_0: Sertifikato (subjektas: Dokumentų valdymo sistema Avily, galioja nuo: 2018-12-27 13:25:42) kelio tikrinimas nesėkmingas. Sertifikato galiojimas jau pasibaigė 2021-12-26 13:25:42, o turėtų galioti datai - 2021-12-27 08:49:29.
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-12-27 08:49:29 Dokumentų valdymo sistema Avily

Nuorašas tikras

Biržų rajono savivaldybė

2021-12-27